



Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Art. III. Quodnam sit objectum proximum & immediatum delectationis seu fruitionis beatificæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

rest elici à spe, quæ est de bono arduo & futuro, & quæ proinde in Beatis non manet; sed solum à charitate, ad quam tanquam ad proximiorum virtutem reducitur, & quæ sola ex virtutibus Theologicis remanet in patria.

35. Dices: Actus oppositi non possunt procedere ab eodem habitu: Sed amor amicitiae & concupiscentiae (idem dicendum de delectatione ad utrumque amorem consequente) inter se opponuntur; nam amor amicitiae respicit bonum amici, amor verò concupiscentiae respicit bonum proprium: Ergo in Beatis non possunt procedere à virtute charitatis.

36. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem: Amor enim concupiscentiae non semper opponitur charitati, sed interdum illi subordinatur, & se habet ut actus ejus secundarius: nam ut supra ex D. Thoma vidimus, per charitatem non solum Deum & proximum, sed etiam nosmetipsos diligimus. Neque obstat, quod amor amicitiae respicit bonum amici, amor verò concupiscentiae bonum proprium: quia bonum proprium non semper opponitur bono amici, sed interdum illi subordinatur, & cum eo connectitur, ut contingit in Beatis; illorum enim beatitudo, & delectatio quam ex ea percipiunt, non opponuntur Deo & bono ipsius, sed illi subordinantur, & ab eo procedunt, cum sint ipsius participatio: unde amor concupiscentiae, quò Beati propriam beatitudinem diligunt, subindeque gaudium quod ex tali amore sequitur, à virtute charitatis, ut ejus actus secundarij procedunt.

37. Objicies secundo: Si actus delectationis in patria non eliciatur à virtute spei, maximè quia talis virtus non manet in patria: Sed falsum est quod spes non remaneat in patria: Ergo actus delectationis in patria, à virtute spei eliciuntur. Major patet, Minor probatur. In Beatis remanet donum timoris, juxta illud Job. 26. *Columnae cali contremiscunt, & pavent ad nutum ejus*: quod de Beatis Angelis explicat D. Gregorius: unde etiam D. Thomas 3. p. qu. 7. art. 6. ponit tale donum in Christo, quamvis ab instanti conceptionis beatus fuerit, juxta illud Isaia 11. *Replebit eum spiritus timoris Domini*: Ergo etiam spes fuit in Christo, & remanet in Beatis. Probatur Consequentia: nam sicut bonum arduum possibile obtineri, est objectum formale spei, ita malum arduum possibile evitari, est objectum formale timoris: Ergo si hoc non obstante in Christo & in Beatis reperitur donum timoris, etiam virtus spei poterit remanere in patria.

38. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem. Ad cujus probationem, concessô Antecedente, nego Consequentiam. Ad probationem illius, distinguo Antecedens. Malum arduum possibile evitari est objectum formale timoris, ut est passio, concedo Antecedens, ut est donum Spiritus sancti, nego Antecedens: objectum enim timoris, ut est donum, est divina majestas, & excellentia, ut potens infligere aliquod malum, vel privare aliquò bonò; unde quamvis in Beatis non sit timor qui est passio, bene tamen timor qui est donum Spiritus Sancti. Verùm in illis non propterea remanet spes, prout est virtus Theologica: quia in patria, obtentâ beatitudine, perit objectum formale illius, ut supra ostendimus. Solutio est D. Thomæ 3. p. qu. 7. art. 1. ubi docet in Christo fuisse donum timoris, & sibi primò objicit: *Pr-*

A *detur quòd in Christo non fuerit donum timoris: spes enim videtur prior quàm timor: nam spei objectum est bonum, timoris verò malum: Sed in Christo non fuit virtus spei, ut supra dictum est: Ergo etiam non fuit in eo donum timoris. Cui argumento sic respondet: Ad primum dicendum quòd habitus virtutum & donorum propriè & per se respiciunt bonum, malum autem ex consequenti.... & ideo de ratione doni timoris non est illud malum quòd respicit timor; sed eminentia illius boni, scilicet divini, cujus potestate aliquod malum infligi potest. Sed spes secundum quòd virtus est, respicit non solum authorem boni, sed etiam ipsum bonum: in quantum est non habitum; & ideo Christo, qui jam habebat perfectum beatitudinis bonum, non attribuitur virtus spei, sed donum timoris. Idem cum proportione dicendum est de Beatis.*

ARTICVLVS III.

Quodnam sit objectum proximum & immediatum delectationis seu frustrationis beatificæ?

S. I.

C *Quibusdam præmissis status difficultatis proponitur.*

NOTANDVM primò, quòd omnis inclinatio, quæ bonum aliquod insequitur, possessione illius quietatur; & quòd ex illa possessione resultat terminus quidam, qui in omnibus dicit cessationem motûs, in singulis verò ex diversitate inclinationis diversam addit perfectionem, & diversum sortitur nomen. Quando lapsus possidet centrum, resultat terminus, quies scilicet, quæ præcisè dicit cessationem motûs: quando bruta possident bonum apprehensum, resultat delectatio: quando creatura intellectualis possidet suum bonum intellectualem, resultat terminus, qui dicitur gaudium; & hoc quidem perfectius quiete & delectatione, sicut ipsa inclinatio rationalis perfectior est sensitivâ; si verò sit possessio ultimi finis, dicitur fruitio. Quærimus ergo quodnam sit objectum proximum & immediatum illius delectationis, quæ ex visione beatificæ & consecutione ultimi finis oritur, & quæ à Theologis fruitio beatificæ appellatur? Pro resolutione

Notandum secundo, triplicem posse distinguui in Beatis fruitionem & delectationem: primam quæ delectatur de bono divino, quatenus bonum Dei est: secundam, quæ delectatur de Deo, ut præsentè & habito per visionem: tertiam, quæ delectatur de actu visionis beatificæ quam eliciunt. Prima ad amorem amicitiae spectat, duæ verò posteriores ad amorem concupiscentiae. Si ergo loquamur de prima, certum est illam habere pro objecto proximo & immediato ipsum Deum, & visionem solum esse conditionem necessariò requisitam, ut de Deo & bono divino Beati delectentur: habet enim solum rationem cognitionis, cognitio autem solum est conditio objecti voluntatis, ut docetur in Philosophia. Solum ergo difficultas procedit de secunda & tertia delectatione, quæ ad amorem concupiscentiae pertinent.

S. II.

S. II.

Duplici conclusione difficultas resolvitur.

41. **D**ico primò, objectum proximum & immediatum illius delectationis, quâ Beati delectantur de Deo ut præsentem, & habito per visionem, esse ipsum Deum; visionem verò esse objectum secundarium, & non solum conditionem illius. Est contra Durandum, asserentem talem delectationem non habere pro objecto proximo & immediato Deum, sed ejus visionem; & contra plures ex Modernis, qui docent ex Deo & visione componi unum objectum totale & immediatum hujusmodi delectationis, quod est Deus visus.

42. Probatur prima pars ratione fundamentali. Idem est objectum fruitionis & delectationis patriæ, & spei quam habemus in via, licet diversimodè; id enim quod in via futurum speratur, delectat in patria ut præsens: Sed objectum primum & immediatum spei, est Deus ut bonum nostrum, non autem visio beatifica: Ergo & delectationis vel fruitionis patriæ. Major patet, Minor probatur primò ex D. Thoma 2. 2. qu. 17. art. 5. ubi ait: *Spei, in quantum est virtus, principale objectum est Deus.* Secundò probatur ratione: Virtus Theologica debet habere Deum pro objecto immediato; aliàs religio & timor Dei essent virtutes Theologicae, si sufficeret respicere Deum mediatè: Sed spes est virtus Theologica: Ergo habet Deum pro objecto immediato, non autem visionem beatificam. Quod verò utrumque immediatè non respiciat, eadem ratione convincitur, contra Authores secundæ sententiæ. Virtus enim Theologica habet pro objecto proximo & immediato aliquid purè increatum, non verò aliquid mixtum ex creato & increato: Sed visio beatifica est aliquid creatum: Ergo spes (subindeque fruitio & delectatio illi correspondens in patria) utrumque, Deum scilicet & visionem, pro objecto primario & immediato habere nequit, sed solum Deum, ut habet rationem primi veri & summi boni, quò Beatus fruitur per visionem beatam. Unde Augustinus 10. confess. cap. 23. dicit: *Beata quippe vita est gaudium de veritate, hoc est enim gaudium de te qui veritas es.*

43. Probatur secundò eadem pars: Illud est objectum immediatum delectationis patriæ, quod est objectum primum & immediatum visionis beatificæ: Sed solus Deus, & non visio, est objectum primum & immediatum visionis beatæ: Ergo solus Deus, & non visio est objectum immediatum delectationis patriæ. Major patet: objectum enim actûs voluntatis est illud bonum, quod proponitur per illam cognitionem, ad quam sequitur talis actûs voluntatis: Sed nulla est alia cognitio intellectûs, ad quam sequitur delectatio beatifica, quam visio: Ergo illud est objectum immediatum delectationis patriæ, quod est objectum primum & immediatum visionis beatæ. Minor etiam est evidens: quia visio directè proponit tantum Deum ut summum bonum, & summe delectabilem, non verò seipsam, nisi indirectè, secundariò, & per reflexionem, quatenus est eminenti quodam modo cognitio simul directæ & reflexæ: unde licet ipsa visio sit objectum veluti secundarium & mediatum illius delectationis, quâ Beati delectantur de Deo ut præsentem & habito per

A visionem, non tamen objectum proximum & immediatum.

44. Ex hoc probata manet secunda pars conclusionis, quæ asserit visionem non esse puram conditionem, sed etiam objectum secundarium talis delectationis & fruitionis, ut expressè docet Capreolus in 1. dist. 1. qu. 1. art. 1. conclu. 5. ubi ait: *Fruitio beatifica non solum transit objectivè super Deum, imò super visionem quâ videtur Deus, & eadem fruitione fruimur utroque.* Et ad 1. contra 3. dicit quòd *super utrumque cadit fruitio, sed principaliter & primariò supra Deum, consequenter supra visionem beatificam.*

45. Confirmatur: Idem est objectum spei & fruitionis, ut supra dicebamus: Sed ipse est de utroque, de Deo quidem, seu de beatitudine objectiva, primò & principaliter; de visione autem & beatitudine formali, minus principaliter & secundariò: Ergo & fruitio. Unde inter fruitionem & delectationem, quâ Beati delectantur de bono divino, quatenus bonum Dei est, & quæ pertinet ad amorem amicitiae, & illam quâ delectantur de Deo ut præsentem & habito per visionem, quæ ad amorem concupiscentiae spectat, hoc reperitur discrimen, quòd in prima visio est solum conditio necessariò requisita, in altera verò non habet solum rationem conditionis, sed etiam objecti secundarij: quia in prima delectatione visio habet solum rationem cognitionis; cognitio autem solum est conditio objecti voluntatis: respectu verò secundæ non solum habet rationem cognitionis, sed etiam adeptionis; adeptio autem ultimi finis, est objectum secundarium spei in via, & delectationis beatificæ in patria.

46. Dico secundò: Delectatio quâ Beati delectantur de actu visionis beatificæ quam eliciunt, quæ etiam ad amorem concupiscentiae pertinet, pro objecto immediato habet ipsam visionem, Deum verò pro objecto mediato & quasi connotato per immediatum.

Hæc conclusio est omnino evidens: Sicut enim qui delectatur de actu scientiæ quem elicit, talem actum pro objecto immediato suæ delectationis habet, & id circa quod talis actus versatur, pro objecto mediato: ita similiter, cum Beati de actu visionis beatificæ, quam eliciunt, delectantur, ipsa visio est objectum immediatum talis delectationis; Deus autem qui per visionem attingitur, objectum mediatum & quasi connotatum per illam: contra verò quando delectantur de Deo ut præsentem & habito per visionem, objectum immediatum talis delectationis est Deus, & visio objectum tantum secundarium & mediatum, ut diximus in præcedenti conclusione. Unde D. Thomas in 4. dist. 49. qu. 3. art. 1. quæstiunc. 1. sic habet: *Visio est delectabilis dupliciter, unò modò ex parte objecti visionis, in quantum id quod videtur delectabile est: aliò modò ex parte visionis, in quantum ipsum videre delectabile est; delectamur enim cognoscendo mala, quamvis ipsa mala non delectent: quia ergo visio beatifica est perfectissima, utroque modo delectabilis est.* Ergo non solum Deus, sed etiam ipsa visio, potest esse immediatum objectum delectationis Beatorum, illius saltem quâ gaudent de actu visionis beatificæ quem eliciunt.

S. III.

Solvuntur objectiones.

47. **C**ONTRA primam partem primæ conclusionis objicit primò Durandus: Illud solùm est proximum & immediatum objectum delectationis pertinentis ad amorem concupiscentiæ, quod est bonum proprium illius qui delectatur: At Deus secundùm se non est bonum proprium Beati, sed solùm ratione visionis beatificæ, per quam ab illo possidetur: Ergo secundùm se & per se primò non est objectum talis delectationis, sed tantùm secundariò, & ratione visionis. Major est evidens: delectationes enim sequuntur naturam amoris ad quem pertinent: Sed amor concupiscentiæ solùm circa bonum proprium concupiscentis versatur: Ergo & delectatio quæ ad illum pertinet. Minor enim videtur certa: quia bonum extrinsecum non potest esse proprium, nisi mediante aliquâ operatione quâ conjungitur: Sed Deus est bonum extrinsecum Beatis, & illis conjugitur mediante visione: Ergo non est bonum proprium Beati, nisi ratione visionis.

48. **C**onfirmatur: In delectationibus corporeis & sensibilibus, objectum immediatum non est res ipsa quâ fruitur appetitus, sed ejus possessio & affectio; appetitus enim non delectatur de cibo & potu in se, sed de eo ut actu manducatur & bibitur; & avarus non de ipso auro, sed de possessione ejus gaudet: Ergo similiter objectum immediatum delectationis beatificæ, ad amorem concupiscentiæ pertinentis, non est Deus ipse, sed ejus possessio & consecutio, quæ est ipsa visio beatificæ.

49. **A**d objectionem, concessâ Majori, distinguo Minorem: Deus non est bonum proprium Beati, nisi ratione visionis beatificæ, tanquam conditionis illum applicantis intellectui Beati, concedo Minorem: tanquam rationis formalis, nego Minorem. Ad cujus probationem similiter distinguo Majorem: bonum extrinsecum non potest esse proprium nisi mediante aliquâ operatione quâ conjungatur, tanquam conditione applicante, concedo Majorem: tanquam ratione formali, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

Explicatur: Quando dicitur quòd ignis non calefacit, nisi ut approximatus ligno; & finis non movet voluntatem, nisi ut apprehensus, hoc verum est, si particula, *ut*, denotet conditionem necessariò requisitam in igne ad comburendum, & in fine ad finalizandum, secùs verò, si exprimat rationem formalem: quia ratio formalis calefaciendi, & finalizandi, non est approximatio, aut apprehensio, sed calor, & bonitas, quæ per approximationem & apprehensionem applicantur & conjunguntur passo & appetitui. Ita similiter, cum dicitur quòd Deus non est bonum Beati, nisi ratione visionis beatificæ, hoc verum est, si *ly ratione* denotet conditionem seu causam applicantem, non tamen si declaret rationem & causam formalem: nam Deus est bonum Beati ratione suæ infinite bonitatis & perfectionis, per quam est summè conveniens creaturæ rationali; licèt debeat illi applicari & conjungi per visionem beatam, quæ est ejus adeptio & consecutio. Unde ad confirmationem negandum est Antecedens: cum enim quis bibit vinum ad ejus suavitatem degustandam,

A objectum immediatum hujusmodi delectationis est vinum secundùm suam bonitatem & suavitatem intrinsecam, ratione cuius est conveniens appetitui, licèt degustatio seu potatio requiratur tanquam medium, & tanquam actio quâ conjunctio fiat cum objecto. Avarus etiam non delectatur immediatè de possessione auri, sed de auro possesso; ita ut aurum sit objectum quod & immediatum suæ delectationis, possessio verò solùm conditio, per quam ei unitur & applicatur, vel objectum tantùm secundarium talis delectationis.

B Objicies secundò: Idem est objectum desiderij, seu spei in via, & delectationis in patria: Atqui desiderium, seu spes in via, non habet pro objecto immediato Deum, sed visionem Dei: Ergo nec delectatio. Major patet ex supra dictis, Minor verò probatur. Desiderium & spes formaliter respiciunt bonum futurum acquirendum: Atqui Deus secundùm se non est futurus, sed solùm Dei visio: Ergo Deus non est objectum immediatum desiderij & spei in via, sed solùm visio Dei.

C Respondeo concessâ Majori, negando Minorem: si enim spes haberet pro objecto immediato & primario Dei visionem, non verò ipsum Deum, non esset virtus Theologica; cum de ratione virtutis Theologicæ sit immediatè respicere aliquid increatum, & ab illo specificari; ut patet in fide & charitate, quæ immediatè Deum sub ratione primi veri & summi boni respiciunt. Unde ad probationem Minoris, distinguo Majorem: objectum spei est bonum futurum, ita ut futuritio sit ratio formalis objecti, aut ad illam pertineat, nego Majorem: ita ut sit conditio, concedo Majorem, & Minorem, & nego Consequentiam. Sicut enim esse non visum non attingitur à fide primò & per se; quia non est ratio formalis, sed tantùm conditio vel modus intrinsecus in objecto fidei, quod est veritas prima revelans: ita etiam ratio futuri, vel non habiti, non attingitur à spe per se primò, sed tantùm secundariò; quia non est ratio formalis specificativa illius, sed tantùm conditio ad illam necessariò requisita, aut modus intrinsecus objecti illius. Idem cum proportionem, de delectatione beatificæ dicendum est: illa enim est primò & immediatè de Deo, & infinità ejus bonitate & suavitate, secundariò verò & mediatè de ejus præsentia & visione, quæ est tantùm conditio ad illam requisita, vel ad summum objectum illius secundarium, ut in secunda parte conclusionis dictum est.

D Dices: Id per quod spes differt à gaudio & fruitione, est objectum ipse, & non solùm conditio: Sed spes per hoc solùm differt à gaudio, quòd gaudium seu fruitio est de bono præsentem & possessum, spes verò de bono futuro & nondum obtento: Ergo futuritio pertinet ad objectum spei, non solùm ut conditio, sed etiam ut ratio formalis illius.

E Respondeo distinguendo Majorem: per quod differt formaliter, concedo Majorem: solùm applicativè, nego Majorem: futuritio autem & præsentia non sunt diversæ rationes formales in actibus voluntatis, sed diversæ conditiones applicantes diversum modum appetibilitatis & bonitatis; nam futuritio applicat bonum nondum habitum & possessum; præsentia verò bonum habitum & possessum.

F Objicies tertio: Idem est objectum delecta-

50.

51.

52.

53.

54.

tionis in Beatis, & tristitia in damnatis: Atqui A
 objectum immediatum tristitiæ, quam habent
 damnati, non est Deus secundum se, sed caren-
 tia divinæ visionis: Ergo objectum immediatum
 delectationis Beatorum non est Deus, sed visio
 beatifica.

55. Huic argumento respondet Caietanus 2. 2.
 qu. 17. art. 5. negando paritatem: duplicem au-
 tem assignat rationem discriminis. Prima est,
 quia Beati habent appetitum rectè dispositum;
 & ideo primò & principaliter gaudent de eo de
 quo magis est gaudendum: primò enim gau-
 dent de bono divino in se, secundò de bono
 divino, quatenus est ipsorum bonum, & tertio
 de ipsa visione: At verò damnati, quia habent B
 voluntatem deordinatam, non tristantur de eo
 quod opponitur bono divino in se, cuiusmodi
 est malum culpæ; neque similiter de Deo non
 viso, sed tantum de carentia visionis. Secunda
 disparitas est, quia Deus secundum se est obje-
 ctum maximè conveniens creaturæ rationali;
 unde secundum se habet quòd possit esse obje-
 ctum delectationis Beatorum: At non habet se-
 cundum se aliquid disconveniens, sed tantum
 quatenus infert aliquod malum pœnæ; & ideo
 sub hac tantum ratione est objectum tristitiæ in
 damnatis.

56. Objicies quartò: D. Thomas infrà quæst. 11.
 art. 3. ad 3. dicit quòd finis sumptus pro re quæ
 est finis, & pro adeptione rei, non sunt duo fi-
 nes, sed unus finis; ex quo infert eadem fruitio-
 ne nos frui Deo, & visione illius: Ergo delecta-
 tio seu fruitio beatifica est de utraque imme-
 diatè.

57. Respondeo concessò Antecedente, negando
 Consequentiam: licet enim verum sit eadem
 fruitio nos frui Deo, & beatitudine formali,
 quæ est adeptio Dei, non tamen eodem modò;
 sed Deo fruimur primò & principaliter, visione
 verò, quæ est adeptio ejus, secundariò & per
 reflexionem, ut in secunda parte conclusionis
 declaravimus. Neque hinc sequitur esse duos fi-
 nes, Deum & ejus adeptionem: nam ut essent
 duo fines ultimi, opus esset ut tam Deus, quàm
 ejus adeptio, haberent dignitatem ultimatè di-
 ligibilem propter se; hoc enim est de ratione ul-
 timi finis: quod hic non contingit, cum solus
 Deus talem bonitatem habeat; adeptio verò
 ejus solum sit id quò Deus talem bonitatem
 habens nobis coniungitur.

ARTICVLVS IV.

*Utrum Beati sint impeccabiles ab
 intrinseco?*

Negant Scotus & Nominales in 1. dist.
 1. qu. 4. asserentes Beatos esse impeccabi-
 les solum ab extrinseco, & ex divina providen-
 tia, impediente ne in peccatum labantur, eos-
 que ad Dei amorem continuò determinante &
 applicante. Quam sententiam probabilem repu-
 tat Salas hic tract. 2. disp. 7. sect. 8. licet oppo-
 situm iudicet probabilius, loquendo de visione
 quæ beatificatur de facto, secus de alia possi-
 bili, quæ tam tenuis, inquit, esse potest, ut non
 confirmet ab intrinseco in bona voluntate. Op-
 positum docent alij Theologi, maximè Thomis-
 tæ: unde sit

Tom. III.

S. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico breviter, Beatos esse impeccabiles ab
 intrinseco.

58. Probatur conclusio multipliciter: Primò, quia
 Beatitudo petit ab intrinseco omne bonum af-
 ferre, & omne malum auferre: Sed impeccabi-
 litas est maximum bonum, peccatum verò sum-
 mum malum: Ergo beatitudo postulat ab intrin-
 seco excludere omne peccatum, & reddere
 beatum impeccabilem.

59. Secundò probatur: Beatitudo est inamissibi-
 lis ab intrinseco, ut ostendemus in ultima dis-
 putatione: Ergo petit ab intrinseco excludere,
 seu impedire omne id ratione cuius possit amit-
 ti: sicut cælum, quia ab intrinseco est incorru-
 ptibile, ab intrinseco petit excludere omne quod
 ad illius corruptionem disponderet: At pecca-
 tum, si de facto daretur, beatitudinem destrue-
 ret; cum beatitudo sit summa felicitas, pecca-
 tum verò summa miseria: Ergo beatitudo ab in-
 trinseco petit peccatum excludere, si commissum
 inveniat, & committendum impedire.

60. Tertio probatur: Licet repugnet creaturæ ef-
 se impeccabilem per naturam, ei tamen conve-
 nire potest impeccabilitas per gratiam: At nulla
 gratia ad hunc effectum præstandum aptior est,
 quàm gratia consummata patriæ, cum illa sit
 perfectissima, & veluti in suo centro & statu
 connaturali: Ergo illa reddit Beatos ab intrin-
 seco impeccabiles: unde 1. Petri 1. vocatur *in-*
corruptibilis & incontaminata hereditas.

61. Confirmatur: Gratia patriæ est multò perfe-
 ctior, saltem quantum ad modum operandi,
 quàm quælibet gratia viæ; cum illa reguletur
 per lumen gloriæ, & claram Dei visionem, ista
 verò per fidem & cognitionem obscurem: Sed
 gratia viæ interdum confirmat & immobilitat
 hominem in bono, illumque reddit impeccabi-
 lem, etiam venialiter, ut patet in Beata Virgi-
 ne: Ergo à fortiori gratia patriæ id præstat in
 Beatis & comprehensoribus.

62. Neque valet, si dicas donum confirmationis
 & impeccabilitatis in Beata Virgine, & in aliis
 Sanctis confirmatis in gratia, non provenire ab
 aliqua perfectione intrinseca gratiæ, sed ab ex-
 trinseco favore & manutentione Dei; quæ etiam
 ratione omnes Beati sunt impeccabiles, juxta
 sententiam Scoti. Non valet, inquam, nam
 (præterquam quòd hoc falsum est, ut demon-
 strant nostri Thomistæ in tractatu de gratia; ubi
 docent in viatoribus donum confirmationis in
 gratia non solum consistere in providentia Dei
 extrinseca, occasiones peccandi tollente, sed
 etiam in aliqua perfectione intrinseca gratiæ,
 quæ attenditur secundum quandam participat-
 tionem gratiæ & charitatis patriæ; de quo vi-
 deri potest Alvarez disp. 104. de auxiliis) hoc
 datò, non infringitur vis argumenti propositi:
 Gratia enim patriæ, cum sit perfectior, & in suo
 statu connaturali, aliquid amplius exposcit
 quàm gratia viæ: Ergo si gratia viæ extrinseco
 favore & manutentione Dei interdum reddat
 hominem impeccabilem, gratia consummata
 patriæ id ex natura sua, & ex perfectione sibi
 intrinseca præstare petit.

63. Quartò probatur conclusio: Sicut se habet
 voluntas damnatorum ad malum, ita ad minus
 se habet voluntas Beatorum ad bonum: Sed

I ij